

มติคณะรัฐมนตรี วันอังคาร ที่ 15 ตุลาคม 2567
ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงการคลัง กรมบัญชีกลาง และสำนักงานคลังจังหวัดเชียงใหม่

เรื่อง การทบทวนมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 เรื่อง โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2565

คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบการทบทวนมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2565 เรื่อง โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2565 (โครงการฯ) ในประเด็นแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ได้บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ (บัตรฯ) (Exclusion Error) ตามที่คณะกรรมการประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม (คณะกรรมการฯ) (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธาน) เสนอ

จากเดิม	ปรับเปลี่ยน
การแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ได้บัตรฯ (Exclusion Error) จะเปิดรับลงทะเบียนตามโครงการฯ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง	การแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ได้บัตรฯ จะเปิดรับลงทะเบียนตามโครงการฯ ครั้งต่อไปในระยะเวลาภายใน 2 ปี นับจากวันที่เริ่มใช้สิทธิครั้งแรกในโครงการที่เปิดรับลงทะเบียนครั้งล่าสุด

สาระสำคัญ คณะกรรมการฯ รายงานว่า

1. การดำเนินโครงการฯ ซึ่งกำหนดให้ผู้ผ่านคุณสมบัติ สามารถใช้สิทธิสวัสดิการแห่งรัฐได้ในวันที่ 1 เมษายน 2566 เป็นต้นไป แต่เนื่องจากมีประเด็นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในทางปฏิบัติ เพราะมีการปรับเปลี่ยนขั้นตอนการตรวจสอบคุณสมบัติจากเดิมที่ตรวจสอบเฉพาะข้อมูลของผู้ลงทะเบียน เป็นตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ลงทะเบียน (เกณฑ์บุคคล) และครอบครัวของผู้ลงทะเบียน (คู่สมรสและ/หรือบุตร) (เกณฑ์ครอบครัว) โดยหากผู้ลงทะเบียนผ่านการตรวจสอบตามเกณฑ์บุคคลแล้ว จะมีการตรวจสอบคุณสมบัติตามเกณฑ์ครอบครัว (ถ้ามี) ในขั้นตอนต่อไป ซึ่งส่งผลให้การตรวจสอบคุณสมบัติเกิดความคลาดเคลื่อน และทำให้มีการตรวจสอบข้อมูลของผูุ้ธรณ์ผลการพิจารณาคุณสมบัติอีกหลายครั้ง ซึ่งใช้ระยะเวลาเกินกว่าที่ได้มีการคาดการณ์ไว้ ทำให้ผูุ้ธรณ์กลุ่มสุดท้ายสามารถเริ่มใช้สิทธิครั้งแรกได้เมื่อเดือนตุลาคม 2566 นอกจากนี้ ยังพบว่าผู้ที่ได้รับสิทธิอีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้ดำเนินการยืนยันตัวตน

2. เพื่อให้แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ได้บัตรฯ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับข้อเท็จจริงในทางปฏิบัติที่ต้องใช้ระยะเวลาในการตรวจสอบข้อมูลให้ถูกต้อง คณะกรรมการฯ ในคราวประชุม ครั้งที่ 1/2567 เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2567 จึงพิจารณาประเด็นดังกล่าวและมีมติเห็นชอบการขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรี (1 กุมภาพันธ์ 2565) เรื่อง โครงการลงทะเบียนเพื่อสวัสดิการแห่งรัฐ ปี 2565 ในประเด็นแนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาผู้มีรายได้น้อยที่ไม่ได้บัตรฯ (Exclusion Error) โดยจะเปิดรับลงทะเบียนตามโครงการฯ ครั้งต่อไปในระยะเวลาภายใน 2 ปี นับจากวันที่เริ่มใช้สิทธิครั้งแรกในโครงการที่เปิดรับลงทะเบียนครั้งล่าสุด (ต้องเปิดรับลงทะเบียนก่อนวันที่ 31 มีนาคม 2568 เนื่องจากสิทธิสวัสดิการแห่งรัฐเริ่มใช้ครั้งแรกเมื่อวันที่ 1 เมษายน 2566) โดยคาดการณ์ว่าน่าจะมีผู้ลงทะเบียนประมาณ 10 ล้านราย (ประมาณการจากกลุ่มกรอกข้อมูลลงทะเบียนโครงการฯ ปี 2565 ไม่ครบถ้วน 1.3 ล้านราย กลุ่มผู้ลงทะเบียนที่ไม่ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติจำนวนประมาณ 5.1 ล้านราย และกลุ่มผู้ที่ตกหล่น/ต้องการลงทะเบียนเพิ่มจำนวนประมาณ 2 ล้านราย รวมถึงกลุ่มผู้ไม่ผ่านการตรวจสอบข้อมูลจากกรมการปกครองจำนวนประมาณ 1.4 ล้านราย)

3. การขอทบทวนมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ส่งผลให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบคุณสมบัติ โดยเฉพาะหน่วยงานภาครัฐสามารถพัฒนาปรับปรุงระบบฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และมีความถูกต้อง เพื่อลดปัญหาสถานะข้อมูลที่ไม่เป็นปัจจุบัน ตลอดจนลดการร้องเรียนเรื่องผลการตรวจสอบจากผู้มีรายได้น้อย รวมทั้งยังส่งผลให้ผู้มีรายได้น้อยที่สมควรได้รับสิทธิสวัสดิการสามารถรับสิทธิสวัสดิการได้อย่างถูกต้องและช่วยให้การดำเนินโครงการฯ และการเบิกจ่ายงบประมาณเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

เรื่อง ขออนุมัติก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568

คณะรัฐมนตรีอนุมัติก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ตามที่สำนักงานงบประมาณเสนอ

สาระสำคัญ

สำนักงานงบประมานนำเสนอเรื่อง ขออนุมัติก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณสำหรับรายการงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา เพื่อให้เป็นไปตามนัยมาตรา 41 แห่งพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561 ที่บัญญัติให้อำนาจการสำนักงานงบประมานรวบรวมรายการงบประมาณรายจ่ายที่จะต้องก่อนนี้ผูกพันงบประมาณรายจ่ายในปีต่อ ๆ ไป รวมทั้งจำนวนเงินเพื่อเหลือเผื่อขาด เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติการก่อนนี้ผูกพันภายในหกสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่าย มีผลใช้บังคับ ซึ่งพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 มีผลบังคับใช้แล้วเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2567 ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. อนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณรายการใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 จำนวน 1,612 รายการ เป็นวงเงินภาระผูกพันรวมทั้งสิ้น 352,583 ล้านบาท [อยู่ในสัดส่วนตามที่คณะกรรมการนโยบายการเงินการคลังของรัฐกำหนด (ไม่เกินร้อยละ 10 ของงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568)] สำหรับรายการที่มีวงเงินรวมตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป จำนวน 33 รายการ วงเงิน 114,666.6 ล้านบาท เมื่อทราบผลประกวดราคาแล้วเห็นสมควรให้หน่วยรับงบประมาณนำเสนอนายกรัฐมนตรีทราบอีกครั้งหนึ่งก่อนดำเนินการต่อไป

2. อนุมัติให้หน่วยรับงบประมาณที่ไม่สามารถดำเนินการตามหลักเกณฑ์การก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ 2552 (เช่น รายจ่ายลงทุนที่จะขออนุมัติผูกพันข้ามปีงบประมาณต้องได้รับการจัดสรรงบประมาณแผ่นดินในปีแรก เป็นจำนวนเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20) สามารถดำเนินการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณตามที่เสนอได้ จำนวน 102 หน่วยรับงบประมาณ

3. อนุมัติให้สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เพิ่มวงเงินรายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณ รายการค่าเช่าทรัพย์สิน จากวงเงินผูกพัน 3,407,055,400 บาท เป็นวงเงินผูกพัน 3,407,055,500 บาท [เนื่องจากสำนักงานทรัพย์สินพระมหากษัตริย์ได้กำหนดค่าเช่าพื้นที่ให้แก่สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) เพื่อดำเนินโครงการรวมระยะเวลา 33 ปี เป็นวงเงินทั้งสิ้น 3,407,055,426.83 บาท]

4. รายการก่อนนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่จะต้องจ่ายในรูปของเงินตราต่างประเทศ เช่น รายการค่าเช่าบ้าน ค่าเช่าอาคารสำนักงาน และค่าเช่าทรัพย์สินในต่างประเทศ ให้สำนักงานงบประมานพิจารณาอนุมัติวงเงินผูกพันที่เปลี่ยนแปลงไปจากที่ได้รับอนุมัติเนื่องจากอัตราแลกเปลี่ยนในกรณีที่หน่วยรับงบประมาณสามารถปรับแผนการใช้จ่ายงบประมาณได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบอีกครั้ง

5. เพื่อเป็นการเร่งรัดให้หน่วยรับงบประมาณใช้จ่ายหรือก่อหนี้ผูกพัน สำหรับรายการก่อหนี้ผูกพันข้ามปีงบประมาณที่เป็นรายจ่ายลงทุนรายการใหม่ ให้หน่วยรับงบประมาณจัดส่งราคากลาง คุณลักษณะเฉพาะ แบบรูปรายการสิ่งก่อสร้าง และรายละเอียดประกอบที่เกี่ยวข้องให้สำนักงานงบประมาณพิจารณาความเหมาะสมของราคาควบคู่ไปกับการดำเนินกระบวนการ จัดซื้อจัดจ้าง และเมื่อได้ผลจัดซื้อจัดจ้างแล้ว หากไม่เกินวงเงินที่สำนักงานงบประมาณให้ความเห็นชอบให้แจ้งสำนักงานงบประมาณทราบและดำเนินการทำสัญญาก่อหนี้ผูกพันต่อไปได้

ที่มา : สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล <https://www.thaigov.go.th/>
จัดทำโดย : สำนักงานคลังจังหวัดเชียงใหม่